

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/304/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5311207705
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5311207705.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľov: v rade 1) Iveta B., nar. XX.X.XXXX, v rade 2) C. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom R., R. XX, zastúpení JUDr. Ľudovítom F?ldesom, advokátom so sídlom L., G. XX, proti odporcovi: A. M., nar. XX.X.XXXX, bytom O., M. R. Y. XXXX, zastúpený JUDr. Michaelou Poláčkovou, advokátkou so sídlom O., J. XX, o zaplatenie 13.277,56 Eur, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 5C/50/2011-98 zo dňa 12. marca 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca vyhovel návrhu a zaviazal odporcu k povinnosti zaplatiť navrhovateľom sumu 13.277,56 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľom priznal aj náhradu trov konania vo výške 796,50 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 2.040,21 Eur s uložením povinnosti odporcovi tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľov v lehote troch dní. Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ustanovenie § 39, § 451, § 457, resp. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že podľa § 457 Občianskeho zákonníka je každý z účastníkov povinný druhému vrátiť všetko, čo podľa neplatnej alebo zrušenej zmluvy dostal. V tomto prípade navrhovateľa odkúpili od odporcu osobné motorové vozidlo, ktoré im následne ako kradnuté bolo zabavené a neskôr odovzdané do úschovy Okresného súdu Bratislava II za účelom jeho vrátenia majiteľovi. Odporca je teda povinný vrátiť navrhovateľom zaplatenú kúpnu cenu, pričom súd ku vznesenej námietke premlčania v zmysle § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka neprihliadol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom zástupcu podal odvolanie odporca. Prvostupňovému súdu vyčítal, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd nesprávne posúdil otázku premlčania žalovaného nároku, nesprávne posúdil vzájomne podmienené plnenia z kúpnej zmluvy, súd nejednoznačne aplikoval príslušné zákonné ustanovenie, podľa ktorého právne vec posúdil a v konečnom dôsledku takýmto postupom, ako aj nedostatočne zdôvodneným rozsudkom, bola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Rozhodnutie, vzhľadom na vytýkané nedostatky, je nepreskúmateľné, navyše, prvostupňový súd podľa odvolateľa narušil kontradiktórnosť a rovnosť strán konaním, spočívajúcim v eklektívnom dohľadani a výbere právnych podkladov nasvedčujúcich správnosti argumentov žalobcov. V súvislosti s týmito argumentmi prvostupňový súd nesprávne rozhodol aj vo veci náhrady trov konania, keď toto mal posúdiť podľa § 143 O.s.p., resp. uplatniť výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok a aplikovať ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že odporca nemal vedomosť o odpredaji kradnutého vozidla a svojim správaním preto nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania, resp. navrhovateľa pred podaním žaloby nijakým spôsobom neiniciovali mimosúdne konanie.

Vzhľadom na všetky uvedené odvolacie dôvody považuje odporca rozhodnutie prvostupňového súdu za nezákonné a nespravodlivé a žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol, prípadne zrušil a vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. V odôvodnení odvolania špecifikoval jednotlivé námietky, pričom poukazoval na to, že došlo k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda súd nesprávne zhodnotil vec po právnej stránke v dôsledku chybné aplikovaného predpisu. Nesprávne právne posúdenie prvostupňového súdu bolo v otázke premlčania nárokov navrhovateľov na zaplatenie žalovanej sumy v otázke vzájomne podmienených plnení z kúpnej zmluvy a v otázke skutkovej podstaty požadovaného bezdôvodného obohatenia. Prvostupňový súd nedostatočne právne vyargumentoval spoločný základ všetkých právnych otázok, t.j. neplatnosť kúpnej zmluvy, uzatvorenej medzi navrhovateľmi a odporcom. Súd zrejme riešil otázku neplatnosti ako otázku predbežnú, čo však v rozsudku neuviedol a zároveň záver o neplatnosti zmluvy zdôvodnil len všeobecným odkazom na rozpor so zákonom bez kvalifikácie nesplnenej náležitosti zmluvy, ktorá mala neplatnosť spôsobiť a právnu zásadu, z ktorej vychádzal nesubsumoval pod konkrétne ustanovenie zákona. Pokiaľ prvostupňový súd neprihliadal na vznesenú námietku premlčania, nedostatočne obsahoval skutočný obsah ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V tomto konkrétnom prípade W. D. ako označený vlastník motorového vozidla v konaní vôbec nefiguroval, na to, aby sa mohol nepremlčateľnosti vlastníckeho práva dovoľávať. Súd preto o námietke premlčania rozhodoval podľa nesprávnej právnej normy. Správne mal postupovať podľa ustanovenia § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade subjektívna 2-ročná lehota navrhovateľom uplynula dňa 9.8.2003 (9.8.2001 sa dozvedeli o tom, že vozidlo je odcudzené) a objektívne 3-ročná lehota uplynula dňa 16.7.2004 (počítané od 16.7.2001, kedy došlo k uzatvoreniu zmluvy a vyplateniu kúpnej ceny). Prvostupňový súd mal teda s poukazom na deň podania žaloby 9.8.2011 prihliadať na uplatnenú námietku premlčania. Prvostupňový súd vo svojom rozsudku poukazuje na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, avšak v rozsudku bližšie nezdôvodnil, prečo sa odchyľil od existujúcich právnych názorov, k jednotlivým rozhodnutiam sa staval výberovo, spôsobom, pri ktorom ignoroval časť, ktorá podporovala argumenty odporcu o dôvodnosti premlčania a naopak, výberom častí, ktoré argumentovali v prospech ním prezentovaného právneho záveru. Odvolateľ poukazoval tiež na skutočnosť, s ktorou sa prvostupňový súd nevysporiadal, že jeden z navrhovateľov (navrhovateľka v rade 1/) podal žalobu na vrátenie kúpnej ceny ešte v roku 2001, pričom konanie vedené pod sp. zn. 12C/1037/2001 Okresného súdu Čadca bolo z dôvodu späťvzatia zastavené. Tento spor, resp. zastavenie konania, narúša právnu istotu, ktorá medzi všetkými dotknutými osobami existovala 10 rokov. Vychádza potom otázka, či za týchto okolností, keď podali žalobu navrhovatelia druhýkrát, nie je ich výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Súd by takto uplatnenému právu nemal poskytnúť súdnu ochranu.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) rozsudok prvostupňového súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadri odporca, prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie vymedzuje súdu spôsob, akým je povinný zdôvodniť svoje rozhodnutie tak, aby jeho dôvody boli jasné a presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazu na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery v nesúlade s obsahom spisu a v ňom zistenými skutkovými okolnosťami, je také rozhodnutie v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., § 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia má potom vždy za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred odvolacím súdom, lebo sa objektívne dostáva do situácie, keď nemôže svoje odvolanie zákonným spôsobom zdôvodniť (nevie, akými úvahami sa súd pri rozhodovaní riadil), čo musí mať za následok vždy zrušenie súdneho rozhodnutia v odvolacom konaní. Z práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že (ne)majú význam pre rozhodnutie o veci samej.

Vychádzajúc z označených zákonných ustanovení a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné poukázať na to, že rozhodnutie prvostupňového súdu nevychádza dôsledne z vyššie

uvedených zásad. V rozhodnutí je uvedené, čoho sa navrhovatelia návrhom domáhali, aké prednesy vykonali účastníci pred súdom a vycitované sú jednotlivé zákonné ustanovenia. Zistený skutkový stav (uzatvorenie zmluvy o kúpe motorového vozidla a zabavenie vozidla policajnými orgánmi, resp. jeho uloženie do úschovy súdu) v podstate účastníci nerozporevali. V ďalšom však rozsudok prvostupňového súdu (úvahy pri hodnotení dôkazov, právne posúdenie veci) nevychádza zo zásad uvedených v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Prvostupňový súd uviedol viacero rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky, avšak nezdôvodnil, ako konkrétne právne posúdil „jeho“ prejednávaný prípad. Prvostupňový súd sa vôbec nevysporiadal s tým, že už v roku 2001 bol podaný návrh na súde ohľadom vrátenia kúpnej ceny, pričom návrh bol vzatý späť. Navrhovatelia až s odstupom desiatich rokov opätovne podali žalobu, pričom súd opäť konkrétne neuviedol, prečo v tomto prípade neprihliadol na vznesenú námietku premlčania. Pokiaľ aj odkazuje svoje právne posúdenie veci na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky (25Cdo 2148/2000), nevysporiadal sa s argumentmi, na ktoré poukazoval odporca, podporne argumentujúc rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Odo 885/2003.

V danom prípade je medzi účastníkmi nesporné, že navrhovatelia s odporcom uzatvorili kúpnu zmluvu dňa 16.7.2001, na základe ktorej odporca odpredal navrhovateľom osobné motorové vozidlo BMW a navrhovatelia zaplatili kúpnu cenu 400.000,- Sk. Dňa 3.8.2001 bolo vozidlo prihlásené na navrhovateľku v rade 1) ako držiteľku a pridelené evidenčné číslo SC 128AO. Dňa 9.8.2001 bolo vozidlo policajnými orgánmi predbežne zaistené pre podozrenie, že pochádza z trestnej činnosti. Na základe písomného vyrozumienia držiteľa o vykonaných opatreniach zo dňa 6.9.2001 z OR PZ v Senci sa navrhovatelia dozvedeli, že zaistené vozidlo bolo podrobené metalografickému skúmaniu výrobných čísiel a ďalším šetrením bolo zistené, že predmetné vozidlo pochádza z krádeže, ktorú v Bratislave oznámil W. D. z K.. Pretože označený majiteľ o prevzatie vozidla nemal záujem, dňa 9.6.2006 vyšetrovateľ PZ rozhodol o umiestnení zaisteného vozidla do úschovy Okresného súdu Bratislava II. Prvostupňový súd právny dôvod vrátenia finančných prostriedkov odporcom posudzoval v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka. Ustálil, že uzatvorená kúpna zmluva je absolútne neplatná, a preto každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Odporca by mal vydať prijatú kúpnu cenu, navrhovatelia by mali vydať osobný automobil, a pretože odporca nie je jeho vlastníkom, plnili tým, že automobil bol vydaný vlastníkovi (Políciou označený W. D.), a to zložením do úschovy v roku 2006. Odporca vzniesol námietku premlčania, pričom lehoty, v ktorej sa práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí, upravuje § 107 Občianskeho zákonníka. Podľa odporcu mal prvostupňový súd aplikovať ustanovenie § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, prvostupňový súd aplikoval ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Konštatoval pritom, že medzi účastníkmi sa jedná o synalagmatický záväzok, kde na jednej strane stojí právo, ktoré sa premlčuje a na druhej strane právo nepremlčateľné. Prvostupňový súd však žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo dospel k právnenému záveru, že záväzok medzi účastníkmi je synalagmatický a nevysporiadal sa s tvrdením odporcu, ktorý s poukazom aj na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Odo 885/2003 tvrdil, že sa jedná o samostatné nároky na vrátenie kúpnej ceny, resp. vydanie vozidla a nejde o synalagmatický záväzok medzi účastníkmi konania. V tomto rozhodnutí súd (NS ČR) uviedol, že v posudzovanej veci proti sebe stojí právo navrhovateľa ako kupujúceho na vrátenie kúpnej ceny veci z neplatnej zmluvy uplatnené voči odporcovi ako predávajúcemu, ktorý však nikdy vlastníkom predmetnej veci nebol a nedisponuje teda žiadnym nepremlčateľným právom. Aplikácia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa uplatní iba v prípadoch, keď na jednej strane stojí právo vlastnícke proti inému právu, čo nemožno uplatniť v posudzovanej veci. Pokiaľ tak súd postupoval (posudzoval námietku podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka), vec nesprávne právne posúdil. Pokiaľ by aj prvostupňový súd považoval vzťah medzi účastníkmi ohľadom bezdôvodného plnenia za synalagmatický záväzok, je zrejmé, že odovzdaním osobného motorového vozidla do úschovy súdu došlo k plneniu jedného z účastníkov neplatnej zmluvy a od toho okamihu začala plynúť druhému účastníkovi neplatnej zmluvy lehota na uplatnenie svojho nároku na súde.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je zrejmé, že prvostupňový súd sa nevyporiadal v odôvodnení rozsudku so všetkými námietkami odporcu, keď vyporiadanie sa s ich obsahom sa javí pre prijatie právneho záveru potrebné. V tomto smere sa potom odvolací súd stotožňuje s dôvodmi odvolania a poukazuje aj na ďalšiu skutočnosť, a to podanie žaloby navrhovateľkou v rade 1) v roku 2001 a následne jej späťvzatie a opakované podanie návrhu z tých istých dôvodov po uplynutí desiatich rokov. Prvostupňový súd toto konanie navrhovateľky v rade 1) v rozhodnutí uviedol, avšak opäť nijakým spôsobom nevyhodnotil, či

za takýchto okolností priznanie plnenia z uplatňovaného nároku by nebolo v rozpore s dobrými mravmi (pokiaľ by dospel k záveru, že je dôvodné a nepremlčané).

Pretože z rozhodnutia prvostupňového súdu nie je zrejmé, prečo neprihliadal na odporcom uvedené námietky ohľadom aplikácie ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka (hoci to môže mať význam pre právne posúdenie veci), neostalo odvolaciemu súdu iné, ako napadnutý rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (odvolaciemu súdu neprislúcha hodnotiť vykonané dôkazy, pokiaľ tak neurobil súd prvého stupňa, pretože by tým došlo k porušeniu zásady dvojinstančného konania).

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.